

IN GESPREK MET OUDERS OVER DE ROL VAN DE BRUGFUNCTIONARIS

Een evaluatieonderzoek

December 2025

Mariska van Riezen, Kirsten Komen en Gert-Jan Veerman

(AANLEIDING) ONDERZOEK

Er zijn meerdere manieren om de ontwikkeling van kinderen positief te beïnvloeden, en ouderbetrokkenheid is daar één van. Hoge ouderbetrokkenheid heeft een positieve invloed op de ontwikkeling van kinderen (Bakker et al., 2013). In regio de Gelderse Vallei zijn er, vanwege ambities op het versterken van ouderbetrokkenheid met gebruik van de subsidie 'brugfunctionarissen', diverse basisscholen in het primair onderwijs in het schooljaar 2024-2025 gestart met een brugfunctionaris. Brugfunctionarissen zijn professionals die de verbinding versterken tussen school, thuis, zorg en sociaal domein (Ministerie van OCW, 2023). Zowel de directeurs als brugfunctionarissen van deze scholen zijn zoekende in hoe zij het beste deze functie kunnen uitoefenen. Brugfunctionarissen zijn op zoek naar inzicht in welke activiteiten die zij doen behulpzaam zijn voor ouders en hun kinderen. De gemeentes die participeren hebben tevens belang bij deze kennis, omdat zij willen investeren in het versterken van ouderbetrokkenheid om de kansengelijkheid te vergroten.

De bestaande onderzoeken naar de rol van de brugfunctionaris baseren de resultaten voornamelijk op interviews met schoolleiders, brugfunctionarissen en leraren (bijv. Bles & De Wolf, 2024). Het perspectief van ouders komt hierbij beperkt aan bod. In dit onderzoek is er gekeken naar het perspectief van ouders, waardoor er nieuwe inzichten kunnen worden opgedaan: er zijn ouders geïnterviewd die in contact staan met de brugfunctionaris van de school. Het opstellen van de interviewvragen is op basis van *appreciative inquiry* gedaan. Dit houdt in dat er wordt gekeken naar de sterke kanten van een organisatie of medewerkers, in plaats van te kijken naar tekortkomingen, of zwakke plekken. Zo nemen wij successen en sterke punten als uitgangspunt voor dit onderzoek (Coughlan et al., 2003).

De gemeente Ede en Veenendaal zijn opdrachtgever van dit onderzoek. Er wordt samengewerkt met vijf scholen in deze gemeentes. De doelgroep bestaat uit de brugfunctionarissen en ouders van deze scholen. De onderzoeksgroep bestaat uit Gert-Jan Veerman (lector Christelijke Hogeschool Ede (CHE)), Kirsten Komen (masterstudent Radboud Universiteit), Geurtjan Heijkamp (masterstudent Universiteit Utrecht) en Mariska van Riezen (docentonderzoeker CHE).

OUDERBETROKKENHEID

Een positieve samenwerking tussen de leefgebieden school en thuis is belangrijk voor de ontwikkeling en het schoolsucces van een kind (Bakker et al., 2013; Epstein, 1995; Jeynes, 2018). Hiermee wordt de ouderbetrokkenheid een belangrijke factor om te versterken. In dit onderzoek wordt uitgegaan van het *parent involvement framework* van Epstein (1995). In dit model worden zes vormen van ouderbetrokkenheid onderscheiden: *parenting*, *communication*, *volunteering*, *support for learning at home*, *participating in decision making* en *collaboration with the community*.

Om deze vormen van ouderbetrokkenheid te stimuleren is het belangrijk dat ouders voelen dat school graag wil dat ze betrokken zijn (Hoover-Dempsey, 2005; Yulianti et al., 2020). Dit kan door bijvoorbeeld uitnodigingen van leerkrachten aan ouders om naar schoolevenementen te komen of door ouders te stimuleren om thuis met huiswerk te helpen. Ouders zijn geneigd meer betrokken te zijn bij school wanneer ze ervaren dat ze serieus genomen worden en als gelijkwaardig worden gezien.

De onderzoeksvraag die middels dit onderzoek onderzocht wordt is:

Welke rol speelt de brugfunctionaris bij het versterken van de ouderbetrokkenheid in de Gelderse Vallei?

PRAATPLAAT EN INTERVIEW

Om het gesprek met ouders over ouderbetrokkenheid te faciliteren is in het kader van dit onderzoeksproject allereerst de Praatplaat 'Ouderbetrokkenheid' ontwikkeld, naar de zes typen van ouderbetrokkenheid van Epstein (1995). Op de praatplaat zijn zes grote afbeeldingen gezet door de grafisch vormgever Hanna Maas, die de volledige lading dekken wat betreft de betrokkenheid van ouders. De zes typen zijn: 'Zorgen voor mijn kind', 'Helpen in de klas', 'Contact met de leerkracht', 'Meebeslissen over school', 'Leren thuis', 'Helpen in de wijk'. De praatplaat is beoordeeld en waar nodig aangepast door de onderzoekers, een externe expert en een ouder. Op deze manier ondersteunt de praatplaat het gesprek met ouders doordat er een duidelijk beeld is van de verschillende manieren waarop ouders betrokken zijn.

METHODE

In totaal zijn er tien ouders van de vijf basisscholen gesproken. De interviews zijn getranscribeerd en geanalyseerd met behulp van het analyseprogramma Atlas.ti om te komen tot thema's. De thema's zijn gepresenteerd aan de brugfunctionarissen en er zijn *field notes* gemaakt van dit gesprek, welke zijn verwerkt in de resultaten.

RESULTATEN

Ouders noemen diverse versterkende factoren die zij ervaren in contact met de brugfunctionaris. Deze factoren zijn geanalyseerd en onder te verdelen in drie hoofdthema's: Vertrouwen en toegankelijkheid, Verbinding, en Praktische ondersteuning. Een uitgebreidere toelichting op de analyse en thema's valt te lezen in de scriptie van Kirsten Komen (2025).

1) Vertrouwen en toegankelijkheid:

Voorbeelden van uitspraken van ouders bij deze factor gaan over het hebben van een vertrouwensband met de brugfunctionaris en het veilige gevoel dat de ouder ervaart. Een van de ouders benoemt bijvoorbeeld *"Ik heb de brugfunctionaris mijn verleden verteld. Hoe mijn jeugd en kindertijd zijn geweest. Dat weet mijn man niet eens."* [...] *"Dat geeft mij een heel veilig gevoel."*

2) Verbinding:

"Zij luistert naar wat wij vertellen"; Cultuurverschillen zijn volgens een ouder soms van grote invloed op hoe ouderbetrokkenheid wordt vormgegeven. De brugfunctionaris kan hierin betekenisvol zijn: *"Ja, ze gaat meer rekening houden met die cultuur. Als je vaak omringd bent met verschillende culturen, dan snap je dat. Ze weet nu dat hulp vragen niet makkelijk is binnen die cultuur, daarom vraagt ze er zelf naar."* Daarnaast noemen ouders verschillende situaties waarin een uitnodiging vanuit de school leidde tot hun betrokkenheid: *"Als ze mij iets vragen en mijn mening is belangrijk, dan doe ik mee."* [...] *"Als we betere oplossingen of ideeën hebben, kunnen we dat bij hem aangeven. Dat geeft het gevoel dat onze mening telt."*

3) Praktische ondersteuning kan volgens de analyse onderverdeeld worden in 5 subthema's: 1) Actief handelen en informatie delen; 2) Bijdragen basisbehoeften; 3) Communicatie en taal; 4) Extra ondersteuning kind; 5) Financiën en administratie

Bij het eerste subthema benoemen vier ouders hun waardering over de brugfunctionaris. Zij noemen dat de brugfunctionaris meteen actie onderneemt, het probleem oplost en praktische middelen regelt: *"Als er een probleem is met school kan ik naar de brugfunctionaris toe en zij lost het op."*; *"Door haar functie weet ze wel veel. Ze weet ook hoe de gemeente te werk gaat op dat punt. Dat is fijn. Dat ze die informatie heeft en ook de informatie die wij als ouders niet hebben."* [...] *"Ja, want dat vind ik een nadeel van de gemeente. De gemeente staat best wel ver van je bed."*; Een ouder benoemt dat de brugfunctionaris haar heeft ondersteund bij het helpen van het maken van huiswerk van haar kind: *"Mijn dochter was niet zo goed in rekenen, ze vindt het moeilijk. Ik als buitenlander kan haar niet helpen, want het is ook moeilijk voor mij."* [...] *"De brugfunctionaris heeft mij geholpen en stuurde een huiswerkhelper naar mijn huis om mijn dochter te helpen."*

Brugfunctionarissen geven in reactie op de thema's aan dat zij het eerste jaar hebben geïnvesteerd in het opbouwen van een relatie met ouders en het leren kennen van de sociale kaart. Dit werpt zijn vruchten af: ouders weten hen steeds meer te vinden. Daar komen nieuwe uitdagingen bij: de brugfunctionarissen stimuleren ouders om 'problemen' zoveel mogelijk zelf op te lossen, in plaats van dat het probleem op het bordje van de brugfunctionaris komt te liggen die het dan oplost.

CONCLUSIE

Bovenstaande resultaten laten zien dat de rol van de brugfunctionaris veelzijdig is en helpt om ouderbetrokkenheid te versterken. Ouders geven aan dat de brugfunctionaris betekenisvol is en hen als ouders als gelijkwaardige educatieve partner ziet, waarbij er vanuit verbinding contact wordt gemaakt met ouders. De brugfunctionaris heeft weet van verschillen en belemmeringen en kan zich, samen met ouders, actief inzetten om deze verschillen te overbruggen. Het fundament van het handelen van de brugfunctionaris zit in de relatie die zij met ouders opbouwt, waardoor ze geen 'doorgeefluik van informatie' is, maar daadwerkelijk de ouderbetrokkenheid kan versterken door afgestemde handelingen.

Brugfunctionarissen vormen op deze manier steeds meer een brug tussen ouders en zorg: er komen verbindingen tot stand tussen ouders en andere vormen van zorg en ondersteuning. Hiermee zijn brugfunctionarissen steeds minder zelf problemen aan het oplossen, maar zorgen ze dat ouders de routes naar zorg en ondersteuning zelf weten te vinden en zich hier competent in kunnen voelen.

Het huidige onderzoek heeft in het afgelopen jaar, in aanvulling op eerder landelijk onderzoek, de nadruk gelegd op het perspectief van ouders. Dit perspectief biedt veelbelovende resultaten. Echter is het perspectief van andere partners/zorgprofessionals onderbelicht gebleven. Te denken valt aan schoolmaatschappelijk werkers, buurtcoaches en ambtenaren van de gemeente en leraren binnen de school waar de brugfunctionaris werkt. Hun perspectief is essentieel om na te gaan of en hoe de inzet van de brugfunctionarissen in de jaren na de tijdelijke landelijke subsidie geborgd kan worden. De vraag rijst hoe de rol van brugfunctionaris geborgd kan worden door de gemeente, zodat de voordelen van een brugfunctionaris ook op langere termijn betekenis kunnen houden voor de ouderbetrokkenheid van ouders.

BRONNEN

- Bakker, J. T. A., Denessen, E. J. P. G., Dennissen, M. H. J., & Oolbekkink-Marchand, H. W. (2013). *Leraren en ouderbetrokkenheid: Een reviewstudie naar de effectiviteit van ouderbetrokkenheid en de rol die leraren daarbij kunnen vervullen*. Nijmegen: Behavioural Science Institute, Radboud Docenten Academie & Radboud Universiteit Nijmegen.
- Bles, P., & De Wolf, I. (2024). *Bruggen tussen school en thuis: monitoring en evaluatie van brugfunctionarissen op basisscholen*. Education Lab.
- Coghlan, A. T., Preskill, H., & Catsambas, T. T. (2003). An overview of appreciative inquiry in evaluation. *New Directions For Evaluation*, 2003(100), 5–22.
<https://doi.org/10.1002/ev.96>
- Denessen, E., & van Heumen, F. (2021). *De brugfunctionarissen in Zaandam: een tussenevaluatie*. Radboud Universiteit Nijmegen.
- Epstein, J. L. (1995). School/family/community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76(9), 701–712.
- Goodall, J. (2021). Parental engagement and deficit discourses: Absolving the system and solving parents. *Educational Review*, 73(1), 98–110. <https://doi.org/10.1080/00131911.2018.1559801>
- Hoover-Dempsey, K. V., Walker, J. M. T., Sandler, H. M., Whetsel, D., Green, C. L., Wilkins, A. S., & Closson, K. (2005). Why Do Parents Become Involved? Research Findings and Implications. *The Elementary School Journal* 106(2), 105–130. doi:10.1086/499194
- Jeynes, W. H. (2018). A Practical Model for School Leaders to Encourage Parental Involvement and Parental Engagement. *School Leadership and Management*, 38(2), 147–163. doi:10.1080/13632434.2018.1434767.
- Komen, K. (2025). *De betekenisvolle rol van de brugfunctionaris in het versterken van ouderbetrokkenheid volgens ouders. Een kwalitatieve studie naar de rol van de brugfunctionaris in de regio Gelderse Vallei*. [Ongepubliceerde masterscriptie]. Radboud Universiteit Nijmegen.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). (2023). *Subsidieregeling inzet brugfunctionaris po, vo en mbo 2023–2026*. Staatscourant 2023 (33466). <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-33466.html>
- Yulianti, K., Denessen, E., Droop, M., & Veerman, G. J. (2020). School efforts to promote parental involvement: the contributions of school leaders and teachers. *Educational Studies*, 48(1), 98–113.
<https://doi.org/10.1080/03055698.2020.1740978>